

LPGGz

Landelijk Platform GGz

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Vaste commissie voor VWS
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum: 4 oktober 2013
Kenmerk: 13-124/mv/ivz
Onderwerp: inbreng wetsbehandeling jeugd op 9 oktober 2013

Dé koepel voor
cliënten- en
familieorganisaties
in de geestelijke
gezondheidszorg

Postadres:
Postbus 13223
3507 LE Utrecht
Bezoekadres:
Maliebaan 87
3581 CG Utrecht

T (030) 236 37 65
F (030) 231 30 54
E info@platformggz.nl
I www.platformggz.nl

Postbank 1948735
KvK Utrecht 30213449

Geachte leden van de vaste commissie voor VWS,

Op 9 oktober bespreekt u de nieuwe Jeugdwet en brengt deze in stemming. Dit is veel eerder dan verwacht. Het Landelijk Platform GGz vindt de snelle behandeling van de Jeugdwet zorgwekkend, omdat er nog vele vragen resteren en belangrijke onderliggende regelgeving niet is uitgewerkt. Er lijkt gekozen te worden voor snelheid boven zorgvuldigheid. Dit brengt grote onzekerheid en onduidelijkheid met zich mee voor kinderen met psychische problemen en hun ouders. Zij worden hiervan de dupe. Krijgen zij vanaf 1 januari 2015 wel de zorg die zij nodig hebben?

Ook met de nota die de Staatssecretaris op 1 oktober jl. aan uw Kamer heeft aangeboden, vindt het Landelijk Platform GGz dat de wet onvoldoende waarborgen biedt om goede zorg voor jongeren met psychische problemen en hun ouders te leveren. Wij pleiten voor zorgvuldigheid en vragen ruimte voor een inhoudelijke discussie over resterende zorgpunten naar aanleiding van de nota van de Staatssecretaris.

Onduidelijkheden

Garanties voor zorgvuldige uitvoering van de zorg moet, naast de Jeugdwet zelf, blijken uit lagere regelgeving, landelijke afspraken en het gemeentelijk beleid. Echter inzicht in de inhoud daarvan is er niet. Zo is de Algemene maatregel van Bestuur (AmvB) nog niet gereed, waaruit onder andere moet blijken welke deskundigheidseisen aan de toegang worden gesteld. Daarnaast wordt er nog volop gewerkt aan de Regionale Transitiearrangementen (RTA's) en de modelverordening voor gemeenten. Tevens is er nog onduidelijkheid over de (landelijke / bovenregionale) zorginkoop van specialistische ggz en over de budgetten die gemeenten ter beschikking hebben voor jeugdhulp. Daarnaast zijn er nog geen afspraken gemaakt tussen gemeenten en zorgverzekeraars die een soepele overgang garanderen van ggz-zorg voor kinderen die 18 jaar worden en de aansluiting met de volwassen ggz (voor het geval ook ouders ggz zorg nodig hebben). Hierdoor zijn er nog steeds geen garanties over de continuïteit, toegang, beschikbaarheid en kwaliteit van de zorg. Hoe kan de regering garanderen dat gemeenten de jeugd ggz daadwerkelijk verantwoord gaan uitvoeren?

Gemeentelijke verschillen

Met de Jeugdwet, wordt de bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid voor de jeugdhulp in één hand gelegd: die van de gemeente. Wij hebben onze zorgen over de overheveling van de jeugd-ggz reeds veelvuldig kenbaar gemaakt en tevens een alternatief geboden¹. Met deze Jeugdwet verdwijnt het recht op zorg, wordt de jeugd-ggz uit het systeem van de gezondheidszorg gehaald en ontstaan nieuwe weerbarstigere schotten. Het Landelijk Platform GGz vindt dit onverantwoord, discriminerend en stigmatiserend. Kinderen met psychische aandoeningen zijn niet anders dan kinderen met lichamelijke problemen.

Het is bovendien te simplistisch te veronderstellen dat kinderen met psychische problematiek vooral geholpen zouden zijn met preventie of opvoedondersteuning. Dat is voortdurend het beeld dat door gemeenten en de landelijke politiek wordt neergezet. Het kan een aanvulling zijn, of erger voorkomen. Maar

¹ Position Paper van LPGGz, GGz-Nederland, ZN, NVvP, NIP, NVVP en LVE, dd. 29 augustus 2013; LPGGz inbreng met schriftelijke vragen over de Jeugdwet, dd 3 september 2013; LPGGz reactie op de concept Jeugdwet, dd 15 oktober 2012

voor een kind met een psychische aandoening moet specialistische ggz-zorg snel beschikbaar kunnen zijn.

Het voortdurend door elkaar halen van specialistische ggz en opvoedondersteuning en preventie geeft aan dat er helaas veel onwetendheid is. Dit doet kinderen en ouders van kinderen met psychische aandoeningen ernstig te kort. Kinderen met psychische problemen en hun ouders worden vanaf 2015 voor gezondheidszorg afhankelijk van de gemeentelijke politiek. Dit gaat gepaard met een grote gemeentelijke beleidsvrijheid die op gespannen voet staat met het recht op de best mogelijke gezondheid en gezondheidszorgvoorzieningen. Gemeenten krijgen weliswaar een jeugdhulpplicht, maar de continuïteit, toegang, beschikbaarheid en de kwaliteit van de zorg komen in het gedrang. De wet geeft gemeenten veel beleidsvrijheid. Alle 408 gemeenten bepalen zelf in een beleidsplan en verordening welke ggz-zorg zij al dan niet beschikbaar stelt en hoe zij de toegang tot een individuele voorziening organiseert. Tevens kan iedere gemeente apart een slot zetten op de omvang en duur van bepaalde vormen van jeugdhulp. Hierdoor ontstaan gemeentelijke verschillen in de gezondheidszorg. Dit allemaal met het argument dat hiermee maatwerk wordt geleverd. Echter het organiseren van maatwerk betekent niet dat je geen landelijke regie verplicht en afspraken maakt over een resultaatgericht landelijk basispakket van niet-vrij toegankelijke zorg. Zodanig dat kinderen en ouders weten wat ze kunnen verwachten en er voor iedere burger een vergelijkbaar pakket van hulp beschikbaar is, ongeacht in welke gemeente het kind woont.

Rechtsongelijkheid en rechtsonzekerheid

Het Landelijk Platform GGz concludeert dat deze overheveling van de jeugd-ggz uit de Zorgverzekeringswet naar gemeenten leidt tot rechtsonzekerheid en rechtsongelijkheid. Daarnaast brengt het grote gezondheidsrisico's met zich mee. De positie van kinderen en hun ouders verslechtert ten opzichte van de huidige situatie. Wij noemen een aantal punten: gemeenten worden niet verplicht keuzevrijheid voor een behandelaar te bieden; financiering van de second opinion is niet geborgd; privacy is in het geding; afspraken over continuïteit van zorg ontbreken; gemeenten hebben geen leveringsplicht; een uniform aanspraakpakket ontbreekt; landelijke objectieve regie op het systeem van de zorg is niet wettelijk vastgelegd en er is geen onafhankelijk toezicht op het (inkoop)beleid en de bekostiging van de zorg door gemeenten. Uit het verslag van uw Kamer en de reactie van de Staatssecretaris daarop blijkt hoeveel onduidelijkheid er blijft over de Jeugdwet en de enorme consequenties voor kinderen en ouders.

Ondanks dat wij een verbetering zien ten opzicht van de concept Jeugdwet, vinden wij dat de Jeugdwet in de kern onvoldoende waarborgen biedt om de risico's te ondervangen. Jeugd ggz blijft gezondheidszorg en hoort niet thuis in een Jeugdwet die primair een participatiewet is in plaats van een zorgwet (zoals de staatssecretaris op pagina 3 van de nota naar aanleiding van het verslag Jeugdwet stelt).

Overheveling jeugd ggz niet de oplossing

Het Landelijk Platform GGz vindt dat decentralisatie van de jeugd-ggz naar gemeenten, niet daadwerkelijk zal bijdragen aan betere, integrale en goedkopere ggz-zorg voor jeugd. De nadelen van deze Jeugdwet voor de kinderen met psychische problemen zijn groter zijn dan de voordelen. Wij pleiten voor een zorgvuldig proces, zodat kinderen niet de dupe worden van gehaaste besluitvorming.

Wij rekenen erop dat u ruimte maakt voor een inhoudelijke discussie met het Landelijk Platform GGz over de reactie van de Staatssecretaris op uw schriftelijke vragen over de jeugdwet. Wij wensen u succes met de verdere voorbereiding. We zijn uiteraard bereid tot een mondelinge toelichting van deze brief.

Met vriendelijke groet,

Marjan ter Avest
Directeur Landelijk Platform GGz

cc.

Ministerie van VWS, tav Secretariaat programma stelselwijziging jeugd, Directie Jeugd
Ministerie van VWS, tav Directie Curatieve Zorg